

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
імені П. Л. ШУПИКА**

Кафедра реабілітаційної медицини, фізичної терапії та спортивної медицини

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення вченої ради

Протокол № 6 «26» 06 2024р

Голова вченої ради,
чл.кор. НАМН України, професор

Олександр ТОЛСТАНОВ

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

«Основи менеджменту, маркетингу та адміністрування у протезуванні-ортезуванні»

Освітньо-професійна програма	Протезування-ортезування
Галузь знань	22 «Охорона здоров'я»
Спеціальність	224 Технології медичної діагностики та лікування
Спеціалізація	224.02 «Протезування-ортезування»
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Статус дисципліни	Вибіркова
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС / 90 год

Робочу програму навчальної дисципліни «**Основи менеджменту, маркетингу та адміністрування у протезуванні-ортезуванні**» розроблено на основі освітньо-професійної програми «**Протезування-ортезування**», навчальних та робочих навчальних планів, підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня Магістр за спеціальністю 224 Технології медичної діагностики та лікування та відповідних нормативних документів.

РОЗРОБНИКИ:

_____

Олександр СТЕЦЕНКО, асистент кафедри реабілітаційної медицини, фізичної терапії та спортивної медицини НУОЗ України імені П. Л. Шупика, інженер-протезист, сертифікований ISPO ортезист-протезист, керівник «Стеценко-центр (Ортотех-Сервіс).

_____

Олександр ВЛАДИМИРОВ, завідувач кафедри реабілітаційної медицини, фізичної терапії та спортивної медицини НУОЗ України імені П. Л. Шупика, доктор медичних наук, професор

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Михайло ГОЛУБЧИКОВ, професор кафедри управління охороною здоров'я та публічного адміністрування НУОЗ України імені П. Л. Шупика, доктор медичних наук, професор
Євген РЕБРИНА, магістр протезування- ортезування , ПП «Без обмежень»

Гарант ОПП

Олександр ВЛАДИМИРОВ, завідувач кафедри реабілітаційної медицини, фізичної терапії та спортивної медицини НУОЗ України імені П. Л. Шупика, доктор медичних наук, професор

Робоча програма обговорена та схвалена на засіданні кафедри реабілітаційної медицини, фізичної терапії та спортивної медицини. Протокол № 12 від 22 травня 2024 року

Завідувач кафедри професор _____ **Олександр Владимиров**

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні вченої ради медичного факультету, протокол № 6 від 05 червня_2024 року

Голова ВРФ професор _____ **Ольга Процюк**

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри протокол " ____ " _____ 202_ № _____

Завідувач кафедри _____
(підпис) _____
Ім'я, ПРІЗВИЩЕ, посада, вчене звання, науковий ступінь)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри протокол " ____ " _____ 202_ № _____

Завідувач кафедри _____
(підпис) _____
Ім'я, ПРІЗВИЩЕ, посада, вчене звання, науковий ступінь)

1. Опис навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «**Основи менеджменту, маркетингу та адміністрування у протезуванні-ортезуванні**» - це вибірковий компонент освітньо-професійної програми «**Протезування-ортезування**» спеціальності 224 Технології медичної діагностики та лікування, спеціалізації 224.02 Протезування-ортезування. Загальний опис навчальної дисципліни подано в таблиці 1.

Таблиця 1.

Найменування показників	Спеціальність, рівень вищої освіти		
1. Загальна характеристика дисципліни			
Галузь знань	22 Охорона здоров'я		
Спеціальність	224 Технології медичної діагностики та лікування		
Спеціалізація (за наявності)	224.02 Протезування-ортезування		
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень		
Мова навчання	Українська		
Кількість годин	90		
Кількість кредитів	3 кредити ЄКТС		
2. Характеристика навчальної дисципліни за формами навчання			
	очна денна	заочна очна	вечірня
Рік підготовки	2	-	-
Семестр	3	-	-
Лекції	18	-	-
Практичні	18	-	-
Семінарські	-	-	-
Лабораторні	-	-	-
Самостійна робота	54	-	-
Вид контролю	Залік	-	-

2. Місце, мета та завдання навчальної дисципліни

2.1. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі.

Навчальна дисципліна «**Основи менеджменту, маркетингу та адміністрування у протезуванні-ортезуванні**» належить до циклу професійної (фахової) підготовки здобувачів вищої освіти за освітньою програмою «**Протезування-ортезування**».

Дисципліна спрямована на формування управлінських, організаційних та маркетингових знань і навичок, необхідних для ефективної діяльності протезиста-ортезиста в умовах сучасної системи охорони здоров'я, ринку протезно-ортопедичних послуг та міждисциплінарної реабілітаційної допомоги.

Вивчення дисципліни базується на знаннях, отриманих під час опанування таких навчальних дисциплін:

- «Основи організації роботи реабілітаційних закладів»;
- «Протезування та ортезування»;
- «Номенклатура протезно-ортопедичних виробів»;
- «Контроль якості виготовлених протезів та ортезів».

Навчальна дисципліна є базовою для подальшого вивчення дисциплін, що пов'язані з:

- організацією та управлінням діяльністю протезно-ортопедичних підприємств і підрозділів;
- адмініструванням, плануванням і контролем ресурсів;
- впровадженням маркетингових стратегій у сфері протезно-ортопедичних послуг;
- управлінням якістю, безпекою та професійною відповідальністю;

- практичною діяльністю протезиста-ортезиста у складі мультидисциплінарної реабілітаційної команди.

Знання, уміння та компетентності, здобуті під час вивчення дисципліни, використовуються під час проходження виробничої та переддипломної практики, а також у подальшій професійній діяльності випускників.

2.2. Мета дисципліни

Метою навчальної дисципліни є формування у здобувачів вищої освіти системних знань, умінь і навичок з основ менеджменту, маркетингу та адміністрування, необхідних для ефективної організації, управління та розвитку діяльності протезно-ортопедичних підприємств і підрозділів з урахуванням потреб пацієнтів, вимог якості, безпеки та професійної етики.

2.3. Завдання дисципліни

Дисципліна «**Основи менеджменту, маркетингу та адміністрування у протезуванні-ортезуванні**» ставить перед собою низку важливих навчальних завдань, спрямованих на всебічну підготовку фахівців у галузі сучасного протезування:

- ознайомлення здобувачів освіти з основами менеджменту у сфері протезування та ортезування;
- формування розуміння організаційної структури та принципів управління протезно-ортопедичними підприємствами;
- засвоєння основ планування діяльності та управління персоналом;
- оволодіння принципами маркетингу протезно-ортопедичних послуг;
- формування навичок аналізу ринку та потреб пацієнтів;
- набуття знань з адміністрування та ведення професійної документації;
- ознайомлення з принципами управління якістю, безпекою та ризиками;
- виховання дотримання норм професійної етики та відповідальності у професійній діяльності.

3. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна.

ПРН 1. Знаходити ефективні доказові рішення у клінічних умовах (протезно-ортопедичні підприємства, реабілітаційні центри та заклади охорони здоров'я), реалізуючи їх з метою визначення та забезпечення потреб пацієнта у протезуванні або ортезуванні.

ПРН 3. Застосовувати знання та уміння із загальної та професійної підготовки при вирішенні спеціалізованих завдань, а саме: зняття замірів та план виготовлення протезного чи ортезного виробу, виготовлення та корекція протезного або ортезного виробу, взаємодія з пацієнтом та іншими фахівцями для оцінки результатів втручання.

ПРН 6. Застосовувати фундаментальні знання щодо рекомендацій з призначення, дизайну протезів чи ортезів на основі анатомії людини, вибору матеріалів, біомеханічних принципів, підгонки, оцінки, налаштування та досягнення конкретних результатів для пацієнта.

ПРН 8. Управляти даними та перевіряти гіпотези (включаючи тести між двома або більше групами), визначати похибку вимірювання, надійність та валідність, статистичне значення під час планування, виготовлення та аналізу якості протезного або ортезного виробу.

ПРН 9. Знаходити можливість для самоосвіти демонструвати, демонструвати уміння представити і оцінити власний досвід та аналізувати й застосовувати досвід колег, демонструвати здатність обміну досвідом з іншими спеціалістами у сфері реабілітації, яка включає протезування-ортезування.

ПРН 11. Розуміти науково-дослідні процеси та вміти виконувати роль протезиста-ортезиста на рівні досліджень.

ПРН 16. Координувати, модифікувати і комбінувати різні методи дослідження з метою

виконання типових і нетипових професійних завдань.

ПРН 17. Вміти якісно проектувати (з використанням необхідних компонентів) та виготовляти протезно-ортезні вироби.

3.1. Знати та розуміти:

- основні поняття, принципи та функції менеджменту, маркетингу й адміністрування;
- особливості управління діяльністю протезно-ортопедичних підприємств і підрозділів;
- організаційні структури та механізми управління у сфері протезування й ортезування;
- принципи планування діяльності та управління ресурсами;
- основи управління персоналом, мотивації та оцінювання ефективності праці;
- сутність і специфіку маркетингу протезно-ортопедичних послуг;
- структуру ринку протезування та ортезування, попит і пропозицію;
- принципи адміністрування та ведення професійної документації;
- основи управління якістю, безпекою та ризиками у професійній діяльності;
- етичні та деонтологічні норми у діяльності протезиста-ортезиста.

3.2. Вміти:

- застосовувати принципи менеджменту у практичній діяльності протезиста-ортезиста;
- аналізувати організаційну структуру протезно-ортопедичного підприємства;
- здійснювати планування діяльності, ресурсів і робочих процесів;
- організувати та координувати роботу персоналу;
- застосовувати маркетингові інструменти у сфері протезно-ортопедичних послуг з урахуванням етичних обмежень;
- аналізувати потреби пацієнтів і ринкову ситуацію;
- здійснювати адміністрування та ведення професійної документації;
- оцінювати якість протезно-ортопедичних послуг і ефективність управлінських рішень;
- дотримуватися вимог охорони праці, безпеки та професійної етики.

3.3. Демонструвати компетентність:

- прийнятті обґрунтованих управлінських і організаційних рішень у сфері протезування та ортезування;
- ефективній організації роботи протезно-ортопедичних підприємств і підрозділів;
- застосуванні маркетингових підходів, орієнтованих на потреби пацієнтів;
- управлінні персоналом та взаємодії з фахівцями мультидисциплінарної команди;
- забезпеченні якості, безпеки та ефективності протезно-ортопедичних послуг;
- дотриманні професійної етики та відповідальності у професійній діяльності;
- аналізі результатів діяльності та впровадженні заходів з її удосконалення.

3.4. Застосовувати знання на практиці:

- організації та управління діяльністю протезно-ортопедичних підприємств і підрозділів;
- планування та оптимізації використання матеріальних, кадрових і фінансових ресурсів;
- впровадження маркетингових стратегій з урахуванням потреб пацієнтів і вимог законодавства;
- організації документообігу та адміністративних процесів;
- забезпечення якості та безпеки протезно-ортопедичних послуг;
- ефективної комунікації з пацієнтами, персоналом і партнерами;
- вирішення практичних управлінських і організаційних завдань у професійній діяльності.

Досягнення цих результатів навчання забезпечує формування повноцінних професійних компетенцій, необхідних для успішної роботи у сфері протезування верхніх кінцівок.

4. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна.

Навчальна дисципліна «Основи менеджменту, маркетингу та адміністрування у протезуванні-ортезуванні» дозволяє набути здобувачам вищої освіти наступних компетентностей:

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та задачі дослідницького та/або інноваційного характеру під час професійної діяльності у сфері протезування-ортезування.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК01. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК02. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК03. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК04. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК05. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК06. Здатність працювати автономно.

ЗК07. Здатність розробляти проекти та управляти ними.

ЗК08. Здатність здійснювати безпечну діяльність.

ЗК09. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК10. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК11. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Фахові компетентності (СК):

СК01. Знання наукової основи предмета, обізнаність у поточних дослідженнях і розробках, а також розуміння зв'язку між наукою та перевіреним досвідом і практичного значення цього.

СК02. Здатність проводити огляд пацієнта/клієнта та визначати його фізичні, функціональні можливості та антропометричні дані, в тому числі у співпраці з іншими учасниками мультидисциплінарної команди

СК03. Здатність обирати та застосовувати відповідні методи протезування-ортезування, які базуються на фундаментальних та доказових технічних процедурах.

СК06. Здатність ініціювати методологічні технічні вдосконалення процесів роботи ортопедичної майстерні, підвищення ефективності роботи обладнання та застосування специфічних інструментів та засобів.

СК07. Здатність керувати практикою та контролювати безпеку фахівців ортопедичної майстерні під час роботи.

СК09. Здатність критично аналізувати, оцінювати та використовувати відповідну інформацію, а також обговорювати нові факти, явища та проблеми з різними цільовими групами, роблячи таким чином внесок у розвиток професії та бізнесу.

СК10. Здатність демонструвати самокритику і здатність до емпатії.

СК11. Здатність визначати власну потребу в додаткових знаннях та безперервно розвивати власні навички.

СК13. Здатність застосовувати фізичні та математичні методи в аналізі, моделюванні функціонування живих організмів.

СК14. Здатність розробляти плани і проекти для забезпечення досягнення поставленої певної мети з урахуванням всіх аспектів вирішуваної проблеми, включно із виробництвом, експлуатацією, технічним обслуговуванням та утилізацією.

СК 15 Здатність презентувати та обговорювати (усно та письмово) заходи та результати реабілітації, яка включає протезування-ортезування, із зацікавленими сторонами, а також документувати їх відповідно до вимог.

СК 16 Здатність ініціювати методологічні технічні вдосконалення процесів роботи ортопедичної майстерні для підвищення ефективності роботи обладнання та застосування специфічних інструментів та засобів.

СК 19 Здатність керувати практикою та контролювати безпеку фахівців ортопедичної майстерні під час роботи.

СК 20 Здатність надавати послуги з протезування-ортезування, дотримуючись відповідної техніки безпеки та принципів матеріалознавства.

5. Програма навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна структурована за **модульним принципом** та включає **4 змістові модулі**, що охоплюють теоретичні, організаційні та практико-орієнтовані аспекти діяльності реабілітаційних закладів і протезно-ортопедичних підприємств.

Кожен модуль навчальної дисципліни є логічною завершеною, відносно самостійною, цілісною частиною навчальної дисципліни, засвоєння якої передбачає аналіз результатів її виконання. Змістовне наповнення програми навчальної дисципліни у таблиці 2.

Таблиця 2

Код теми	Назва модуля, теми	Перелік основних питань теми
	2	3
Модуль 1. Менеджмент у системі протезно-ортопедичної допомоги		
1.1.	Менеджмент у системі протезно-ортопедичної допомоги	1. поняття та функції менеджменту; 2. особливості менеджменту в охороні здоров'я; 3. роль менеджменту у протезуванні та ортезуванні.
1.2.	Організаційна структура протезно-ортопедичних підприємств	1. типи організаційних структур; 2. функції структурних підрозділів; 3. управлінські зв'язки та відповідальність.
1.3.	Планування діяльності у протезуванні та ортезуванні	1. стратегічне, тактичне та оперативне планування; 2. планування ресурсів; 3. показники результативності діяльності.
1.4.	Управління персоналом у протезно-ортопедичних підрозділах	1. кадрове забезпечення; 2. мотивація та стимулювання персоналу; 3. оцінювання ефективності роботи персоналу.
Модуль 2. Менеджмент у системі протезно-ортопедичної допомоги		
2.1.	Маркетинг протезно-ортопедичних послуг	1. поняття та функції маркетингу; 2. особливості медичного маркетингу; 3. пацієнтоорієнтований підхід.
2.2.	Ринок протезно-ортопедичних послуг та аналіз потреб пацієнтів	1. структура ринку; 2. попит і пропозиція; 3. аналіз потреб і очікувань пацієнтів.
2.3.	Просування та формування іміджу протезно-	1. інструменти просування послуг; 2. комунікація з пацієнтами;

	ортопедичного підприємства	3. етичні обмеження маркетингової діяльності.
Модуль 3. Адміністрування та документаційне забезпечення		
3.1	Адміністрування у сфері протезування та ортезування	1. поняття адміністрування; 2. функції адміністратора; 3. нормативно-правові засади діяльності.
3.2	Документаційне забезпечення діяльності протезно-ортопедичних підприємств	1. види професійної документації; 2. порядок ведення та зберігання; 3. відповідальність за документообіг.
3.3	Фінансово-адміністративні основи діяльності	1. планування витрат; 2. облік матеріальних і фінансових ресурсів; 3. контроль фінансової діяльності.
Модуль 4. Управління якістю, безпека та етика професійної діяльності		
4.1	Управління якістю протезно-ортопедичних послуг	1. поняття якості; 2. стандарти якості; 3. внутрішній контроль якості.
4.2	Охорона праці та безпека у протезно-ортопедичних підприємствах	1. вимоги охорони праці; 2. виробнича безпека; 3. управління професійними ризиками.
4.3	Етика та деонтологія у діяльності протезиста-ортезиста	1. професійна етика; 2. деонтологічні принципи; 3. взаємодія з пацієнтами.
4.4	Сучасні тенденції розвитку протезно-ортопедичної сфери	1. інноваційні підходи до управління; 2. цифровізація протезно-ортопедичної допомоги; 3. перспективи розвитку професії.

**Структура навчальної дисципліни
(навчально-тематичний план викладання дисципліни)**

Код теми	Назва освітнього модулю, теми	Денна форма навчання (кількість годин)					
		Усього	Лекції	семінарські	практичні	самостійна робота	індивід. робота
Модуль 1. Менеджмент у системі протезно-ортопедичної допомоги							
1.1.	Менеджмент у системі протезно-ортопедичної допомоги	2	-	-	-	2	-
1.2.	Організаційна структура протезно-ортопедичних підприємств	4	2	-	-	2	-
1.3.	Планування діяльності у протезуванні та ортезуванні	6	2	-	-	4	-
1.4.	Управління персоналом у	8	2	-	2	4	-

	протезно-ортопедичних підрозділах						
	МКР№1	2	-	-	2	-	-
Усього кредитів / годин за модулем I		0,7/22	0,2/6	-	0,1/4	0,4/12	-
Модуль 2. Менеджмент у системі протезно-ортопедичної допомоги							
2.1.	Маркетинг протезно-ортопедичних послуг	8	2	-	-	6	-
2.2.	Ринок протезно-ортопедичних послуг та аналіз потреб пацієнтів	6	2	-	-	4	-
2.3.	Просування та формування іміджу протезно-ортопедичного підприємства	4		-	-	4	-
	МКР№2	2	-	-	2	-	-
Усього кредитів / годин за модулем II		0,7/20	0,1/4	-	0,1/2	0,5/14	-
Модуль 3. Адміністрування та документаційне забезпечення							
3.1.	Адміністрування у сфері протезування та ортезування	6	2	-	-	4	-
3.2.	Документаційне забезпечення діяльності протезно-ортопедичних підприємств	8	2	-	2	4	-
3.3.	Фінансово-адміністративні основи діяльності	8	2	-	2	4	-
	МКР№3	2	-	-	2	-	-
Усього кредитів / годин за модулем III		0,8/24	0,2/6	-	0,2/6	0,4/12	-
Модуль 4. Управління якістю, безпека та етика професійної діяльності							
4.1.	Управління якістю протезно-ортопедичних послуг	8	2	-	2	4	-
4.2.	Охорона праці та безпека у протезно-ортопедичних підприємствах	6	-	-	-	6	-
4.3.	Етика та деонтологія у діяльності протезиста-ортезиста	4	-	-	-	4	-
4.4.	Сучасні тенденції розвитку протезно-ортопедичної сфери	4	-	-	2	2	-
	МКР№4	2	-	-	2	-	-
Усього кредитів / годин за модулем IV		0,8/24	0,1/2	-	0,2/6	0,5/16	-
Підсумковий контроль		3/90	0,6/18	-	0,6/18	1,8/54	-

7. Самостійна робота

Код Теми	Зміст самостійної роботи	Обсяг годин
		денна форма
1.1	Менеджмент у системі протезно-ортопедичної допомоги 1. поняття та функції менеджменту; 2. особливості менеджменту в охороні здоров'я; 3. роль менеджменту у протезуванні та ортезуванні.	2

1.2	Організаційна структура протезно-ортопедичних підприємств 1. типи організаційних структур; 2. функції структурних підрозділів; 3. управлінські зв'язки та відповідальність.	2
1.3	Планування діяльності у протезуванні та ортезуванні 1. стратегічне, тактичне та оперативне планування; 2. планування ресурсів; 3. показники результативності діяльності.	4
1.4	Управління персоналом у протезно-ортопедичних підрозділах 1. кадрове забезпечення; 2. мотивація та стимулювання персоналу; 3. оцінювання ефективності роботи персоналу.	4
2.1	Маркетинг протезно-ортопедичних послуг 1. поняття та функції маркетингу; 2. особливості медичного маркетингу; 3. пацієнтоорієнтований підхід.	6
2.2	Ринок протезно-ортопедичних послуг та аналіз потреб пацієнтів 1. структура ринку; 2. попит і пропозиція; 3. аналіз потреб і очікувань пацієнтів.	4
2.3	Просування та формування іміджу протезно-ортопедичного підприємства 1. інструменти просування послуг; 2. комунікація з пацієнтами; 3. етичні обмеження маркетингової діяльності.	4
3.1	Адміністрування у сфері протезування та ортезування 1. поняття адміністрування; 2. функції адміністратора; 3. нормативно-правові засади діяльності.	4
3.2	Документаційне забезпечення діяльності протезно-ортопедичних підприємств 1. види професійної документації; 2. порядок ведення та зберігання; 3. відповідальність за документообіг.	4
3.3	Фінансово-адміністративні основи діяльності 1. планування витрат; 2. облік матеріальних і фінансових ресурсів; 3. контроль фінансової діяльності.	4
4.1	Управління якістю протезно-ортопедичних послуг 1. поняття якості; 2. стандарти якості; 3. внутрішній контроль якості.	4
4.2	Охорона праці та безпека у протезно-ортопедичних підприємствах 1. вимоги охорони праці; 2. виробнича безпека; 3. управління професійними ризиками.	6
4.3	Етика та деонтологія у діяльності протезиста-ортезиста 1. професійна етика; 2. деонтологічні принципи; 3. взаємодія з пацієнтами.	4
4.4	Сучасні тенденції розвитку протезно-ортопедичної сфери	2

	1. інноваційні підходи до управління; 2. цифровізація протезно-ортопедичної допомоги; 3. перспективи розвитку професії.	
--	---	--

Самостійна робота передбачає виконання індивідуальних проєктів з дотриманням норм академічної доброчесності:

1. Формування бібліографічного списку використаних джерел за ДСТУ за наданою темою (модуль 1-3);
2. Підготовка анотації дослідження з вказуванням всіх категорій та методів за запропонованою темою (модуль 4).

8. Перелік питань для підсумкового контролю

Модуль 1

1. Дайте визначення поняттю «менеджмент».
2. Основні функції менеджменту та їх характеристика.
3. Особливості менеджменту в системі охорони здоров'я.
4. Роль менеджменту у протезуванні та ортезуванні.
5. Поняття організаційної структури підприємства.
6. Види організаційних структур протезно-ортопедичних підприємств.
7. Переваги та недоліки різних організаційних структур.
8. Функції структурних підрозділів протезно-ортопедичного підприємства.
9. Поняття планування у менеджменті.
10. Види планування (стратегічне, тактичне, оперативне).
11. Планування ресурсів у протезуванні та ортезуванні.
12. Показники результативності діяльності підприємства.
13. Поняття управління персоналом.
14. Методи мотивації персоналу у протезно-ортопедичних підрозділах.
15. Оцінювання ефективності роботи персоналу.
16. Значення управління персоналом для якості протезно-ортопедичних послуг.

Модуль 2

1. Поняття та сутність маркетингу.
2. Основні функції маркетингу.
3. Особливості маркетингу в сфері медичних та реабілітаційних послуг.
4. Пацієнтоорієнтований підхід у маркетингу протезно-ортопедичних послуг.
5. Поняття ринку протезно-ортопедичних послуг.
6. Структура ринку протезування та ортезування.
7. Попит і пропозиція на протезно-ортопедичні послуги.
8. Основні учасники ринку протезування та ортезування.
9. Поняття аналізу потреб пацієнтів.
10. Методи вивчення потреб і очікувань пацієнтів.
11. Поняття просування послуг у маркетингу.
12. Інструменти просування протезно-ортопедичних послуг.
13. Формування іміджу протезно-ортопедичного підприємства.
14. Етичні обмеження маркетингової діяльності у сфері охорони здоров'я.

Модуль 3

1. Поняття адміністрування у сфері протезування та ортезування.

2. Основні функції адміністратора протезно-ортопедичного підприємства.
3. Нормативно-правові засади адміністративної діяльності.
4. Значення адміністрування для ефективної роботи підприємства.
5. Поняття документаційного забезпечення діяльності.
6. Види професійної документації у протезуванні та ортезуванні.
7. Вимоги до ведення та зберігання документації.
8. Відповідальність за порушення документообігу.
9. Поняття фінансово-адміністративної діяльності.
10. Планування витрат у протезно-ортопедичних підприємствах.
11. Облік матеріальних та фінансових ресурсів.
12. Контроль фінансової діяльності підприємства.
13. Значення фінансової дисципліни у протезуванні та ортезуванні.
14. Взаємозв'язок адміністрування та якості послуг.

Модуль 4

1. Поняття якості протезно-ортопедичних послуг.
2. Основні складові системи управління якістю.
3. Стандарти якості у протезуванні та ортезуванні.
4. Внутрішній контроль якості на протезно-ортопедичному підприємстві.
5. Показники оцінювання якості протезно-ортопедичних послуг.
6. Поняття охорони праці у протезно-ортопедичних підприємствах.
7. Основні вимоги охорони праці для персоналу.
8. Виробнича безпека та профілактика ризиків.
9. Відповідальність роботодавця за безпечні умови праці.
10. Поняття професійної етики у діяльності протезиста-ортезиста.
11. Деонтологічні принципи роботи з пацієнтами.
12. Права та обов'язки пацієнтів у процесі надання послуг.
13. Етичні аспекти взаємодії з пацієнтами та колегами.
14. Поняття сучасних тенденцій управління у протезуванні.
15. Вплив цифровізації на управління протезно-ортопедичною сферою.
16. Перспективи розвитку менеджменту, маркетингу та адміністрування у протезуванні-ортезуванні.

9. Методи навчання

Для активізації процесу навчання здобувачів освіти в ході вивчення дисципліни застосовуються такі навчальні технології та засоби:

✓ *на лекціях* чітко та зрозуміло структурується матеріал; зосереджується увага здобувачів освіти на проблемних питаннях; наводяться конкретні приклади практичного застосування отриманих знань; звертаються до зарубіжного досвіду вирішення окремих проблем; здобувачі освіти заохочуються до критичного сприймання нового матеріалу замість пасивного конспектування; використовуються наочні матеріали, схеми, таблиці, моделі, графіки; використовуються технічні засоби навчання: мультимедійний проектор, слайди тощо;

✓ *на практичних заняттях* запроваджуються різні навчальні технології: обговорення проблем, дискусії; вирішення ситуаційних вправ; розв'язання проблемних питань; лабораторні роботи; виконання дослідів; метод проектів (проектування); мозковий штурм; кейс-методи; презентації; аналіз конкретної ситуації; робота в малих групах; рольові та ділові ігри; бланки візуального супроводження; письмовий контроль знань; індивідуальне та групове опитування; перехресна перевірка завдань з наступною аргументацією виставленої оцінки тощо.

Обов'язковими елементами активізації навчальної роботи здобувачів освіти є чіткий контроль відвідування здобувачами освіти занять, заохочення навчальної активності, справедлива диференціація оцінок.

10. Критерії та порядок оцінювання результатів навчання

Оцінювання результатів навчання здобувачів в НУОЗ України імені П. Л. Шупика проводиться з використанням рейтингової системи (далі - ЄКТС), в основу якої покладено поопераційний контроль і накопичення рейтингових балів за різнобічну навчально-пізнавальну діяльність здобувачів у процесі навчання.

Методи оцінювання на поточному/періодичному контролі: усне опитування, модульні контрольні письмові роботи, оцінювання виконання індивідуальних завдань, оцінювання розв'язання розрахункових задач, захист результатів практичних, лабораторних робіт, оцінювання доповідей, оцінювання активності на занятті, тестування (бланкове або комп'ютерне), оцінювання есе, оцінювання виконання практичних навичок, захист історії хвороби. Для здобувачів очної (денної, вечірньої) форми навчання кожен модуль завершується модульною контрольною роботою.

Методи оцінювання на підсумковому контролі: залік.

Приклад шкали оцінювання

Поточний контроль									Підсумковий контроль	Сума
120									80	200
Змістовий модуль 1-2				Змістовий модуль 3-4						
T1	T2	T3	МКР	T1	T2	T3	T4	МКР		
10	10	10	10	10	10	10	10	10		

Розмір шкали ЄКТС із навчальної дисципліни для спеціальностей галузі знань 22 Охорона здоров'я дорівнює 200 балам (на підставі листа МОЗ № 0804-47/10395 від 15.04.2014), а мінімальна позитивна оцінка починається зі 111 балів; для спеціальностей інших галузей знань – дорівнює 100 балам, а мінімальна позитивна оцінка починається з 61 балу.

Для занесення балів оцінювання результатів навчання здобувача вищої освіти у відомість обліку успішності та індивідуальний план здобувача вищої освіти використовується таблиця співвідношення між здобутими результатами успішності здобувача та ECTS оцінками.

Оцінка ECTS	Оцінка у національній шкалі	Сума балів	
	залік	ECTS	Галузь знань 22 Охорона здоров'я
		100 балів	200 балів
A (відмінно)	Зараховано	90 - 100	170 – 200
B (дуже добре)		82 - 89	155 – 169
C (добре)		75 - 81	140 – 154
D (задовільно)		68 - 74	125 – 139
E (достатньо)		61 - 67	111 – 124

FX (незадовільно) з можливістю повторного складання	Не зараховано	35 - 60	60 – 110
F (незадовільно) з обов'язковим повторним вивченням		0 - 34	0 – 59

11. Рекомендований бібліографічний список

Нормативна база

1. Закон України «Основи законодавства України про охорону здоров'я»
2. Закон України «Про реабілітацію у сфері охорони здоров'я»
3. Постанова КМУ № 1268
4. Наказ МОЗ України № 771
5. Наказ МОЗ України № 752

Менеджмент та адміністрування

1. Бойчук Т. М., Шевченко О. М. *Менеджмент в охороні здоров'я*
2. Куліков Г. Т. *Менеджмент в охороні здоров'я*
3. Жук В. М. *Організація охорони здоров'я*
4. Мартинюк О. А. *Адміністрування в системі охорони здоров'я*

Маркетинг

1. Котлер Ф., Келлер К. *Маркетинг-менеджмент*
2. Балабанова Л. В. *Маркетинг послуг*
3. Гаркавенко С. С. *Маркетинг*
4. Котлер Ф. *Маркетинг у сфері охорони здоров'я*

Професійні та міжнародні джерела

1. ISPO — *Standards of Practice for Prosthetics and Orthotics*
2. WHO — *Rehabilitation in Health Systems*
3. WHO — *Rehabilitation 2030: A Call for Action*

Перегляд (актуалізація) робочої програми навчальної дисципліни здійснюється не рідше одного разу за навчальний рік. Перегляд (актуалізація) робочої програми навчальної дисципліни здійснюється перед початком навчального року із обов'язковим зазначенням у протоколі засідання кафедри.